

GAZETA

Wielkiego

Xięstwa

POZNANSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornej W. Dekera i Spółki. — Redaktor: A. Wannowski.

№ 124. — We Wtorek dnia 31. Maja 1836.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina, dnia 29. Maja.

Przybyli tu: J.W. Cesarsko-Rossyjski Generał jazdy i Minister wojny, Hr. Tschernischeff, i

Cesarsko-Rossyjski mistrz obrządków, Hr. Woronzof-Daschkoff, z Petersburga.

Wiadomości zagraniczne.

Francya.

Z Paryża, dnia 21. Maja.

Rozprawiano wczoraj w Izbie Deputowanych o depeszech telegraficznych z Tulonu, tej treści, że kommandujący w Oranie Generał Arlanges jaknajrychlejszego żąda wzmocnienia. Wiadomość ta stała się powodem do rozmaitych domysłów; twierdzono nawet, że wspomniany Generał przez Arabów otoczony, z całym korpusem swoim (3000 żołnierzy) w wielkiem zostaje niebezpieczeństwie. Marszałek Clauzel starał się kolegów swoich uspokoić, twierdząc, że żadnej zgola nie ma przyczyny obawy. Oświadczył, że Generał Arlanges stoi w oszańcowanym obozie nad uściem Tafny; pokolenia Arabów, nad brzegami rzeki tej mieszkających, mogliby do 10,000 zbrojnych ludzi zgromadzić, nie sądził więc Gene-

rał francuzki, iż dosyć ma sił, aby ich zaczepić; przecież obozu jego bronią działa polowe i działa 24funtowe z wyspy Rachgoun; zostaje oraz w związku z morzem i ma pod rozporządzeniem swoim statek parowy, mogący mu wszelkich zapasów dowozić. — Rząd zaledwo o żądaniu Generała Arlanges zawiadomiony, wydał natychmiast przez telegrafy rozkaz, aby z Port Vendres wojsko niezwłocznie do Oranu wypłynęło. Adjutant Marszałka Maison wyjechał dzisiaj do Tulonu; wicie on depesze dla Generała do Oranu.

Monitor dzisiejszy pisze: „Goniec, który w nocy z dn. 15. na 16. m. b. z Madrytu wyjechał, przywozi wiadomość, że tam zupełna panowała spokojność. Między osobami, o których sądzono, że wstąpią do nowego Ministerjum, wymieniano Xięcia Gor, Xięcia Rivas, Xięcia Anglona i PP. Galiano i San Miguel. — Dnia 14. Maja uderzyli Karoliści na Krystynów pod Los Arcos; odparto ich wszelako ze stratą 200 ludzi. Dnia 16. przypuścili atak do Epinal i Riscaret, ale i to napróżno.“

Z liczby 300 Polaków, którzy z Krakowa do Tryestu przybyli, stósownie do gazety Messenger, tylko 120 otrzyma pozwolenie udania się do Francji, resztę do Ameryki przewiozą. Zawiązano podobno względem tych wychodźców układy specjalne, a owi 120 tylko pod tym warunkiem będą mogli ogieść

w Francyi, jeśli w przytomności Konsula francuzkiego podpiszą deklaracyą, iż tak są zaopatrzeni w środki do własnego utrzymania się, że się wszelkiego wsparcia rządu francuzkiego zrekają.

Xiążę Lubecki odbywał temi dniami częste obrady z Panem Thiers, i mówią w powszechności, że załatwienia roszczeń pieniężnych Rossyi względem Polski, wkrótce spodziewać się można.

Otrzymało tu już prywatne listy z Berlina, w których zapowiadają Królewiczom nader uprzejme przyjęcie. Jeden nawet z nich zapewnia, iż Król Jmć Pruski zamyśla wkrótce naszą stolicę zaszczyścić obecnością swoją.

Izba Deputowanych przyjęła projekt do prawa względem zaciągu 80,000 ludzi z klasy roku 1835. do służby wojskowej, a to większością 239 kresek przeciw 13.

Mówią, iż koło 15. Sierpnia urządzony będzie wielki obóz przy Compiègne, i że w tamiecznym zamku dane będą nader świetne uroczystości.

Król Jmość pracował wczoraj z Marszałkiem Gerard i Ministrem sprawiedliwości.

General Allard miał onegdaj posłuchanie u Króla Jmci i podał pismo, które niedawno otrzymał z Lahore od Monarchy swego.

Kontr-Admirał Baron Hugon został mianowany dowódcą eskadry obserwacyjnej na morzu Środkowem, a Kapitan okrętowy Rabandy dowódcą okrętu liniowego Triton, i oddziału marynarki w Lewancie. Oddział ten składa część wzmiankowanej eskadry obserwacyjnej, zostaje więc także pod dowództwem Barona Hugon, Kapitan okrętowy Deloffre dowodzić będzie na okręcie liniowym Jena, na którym Kontr-Admirał Baron Hugon zatknie banderę swoją.

Kommissya Izby Deputowanych, zajmująca się roztrząsaniem projektu do prawa względem opłaty od cukru z buraków, obrała Pana Dumont swoim sprawozdawcą. Słychać iż członkowie tej kommissyi zgodzili się, aby opłatę ustanowiono dopiero w roku przyszłym.

Minister skarbu wydał niedawno okólnik do wszystkich dyrektorów administracji niestających dochodów, żądając wykazu, ile morgów gruntu uprawia się na buraki, ile w każdej fabryce wyrabia się cukru, jaki jest na to wydatek, po jakiej cenie sprzedaje się cukier i t. d. Zapewniają, iż z północnej Ameryki zamówiono we Francyi znaczną ilość cukru z buraków. Ktożby dawniejś mniemał, iż kiedyś przyjdzie czas, że Ameryka zechce sprowadzać cukier z Europy.

Z dnia 22. Maja.

General Harispe niedawno rządowi oznaj-

mił, iż naczelny wódz Hiszpański go upraszał aby na przejście kolumny 1000 żołnierzy, przeznaczonych do wspólnego działania z Anglikami, przez małą przestrzeń terytorium Francuzkiego zezwolił. Po nadejściu pozwolenia tego do Bajonne w dniu 16., dnia następnego pochód ten miał przyjść do skutku. Jedynym warunkiem, który rząd podał, jest to, ażeby rzeczona kolumna bez broni swój trzydniowy marsz aż do Socoa odbywała. Broń będzie wieziona za żołnierzami i im skoro na granicy hiszpańskiej staną, oddana. Jest to drugi lekki pułk hiszpański mający tą drogą dostać się do San Sebastyanu. Stosownie do Gazette de France składa się ten korpus z 1200 ludzi, pod rozkazami Generała Jaureguy. Żołnierze będą w nocy na kwaterach u mieszkańców. Wedle listów z San Sebastianu przybyły tam znowu z Anglii działa i zapasy amunicyi, czekano oraz co chwila przybycia 800 żołnierzy od marynarki.

A n g l i a .

Z Londynu, dnia 20. Maja.

Angielski okręt liniowy „Champion“ zabrał dnia 3. Marca okręt z niewolnikami o 16 działach. W czasie ścigania wyrzucił tenże swoje działa w morze i zdołał 280 niewolników na wybrzeżu Kuby na ląd wysadzić, przyczem 30 kobiet życie utraciło. Lecz część tychże znowu ujęto. Także i w Lizbonie mają się właściciele okrętów handlowych ciągle trudnić i wymieniają okręt francuzki, przeznaczony na takową wyprawę.

Najnowsze wiadomości z Nowego-Yorku dochodzą do dnia 25. z. m. Obawiano się powszechnej wojny z Indianami. W Izbie Reprezentantów przeczytano pismo Sekretarza w wydziale wojennym względem chwycenia się środków obrony nad granicą zachodnią. Członek jeden domagał się założenia okopów i dróg wojskowych nad rzeką Czerwoną, gdzie 200,000 Indian, a między tymi wielu wojowników, ma być w ruchu. Wzburzenie między Indianami szerzy się od południa ku północy. Dziesięć tysięcy Creeków miało się wziąć do broni, i także Winnebagosowie w północno-zachodniej stronie są niespokojni. Okropna burza zrzuciła d. 21. z. m. w Filadelfii wielkie szkody.

Xiążę Oranii zwiedzał niedawno temu z swymi synami warsztaty okrętowe Wschodnich i Zachodnich Indyi, Tunnel tamski i wystawę w Sommershouse. Za powrotem do domu przyjmował Xiążę Xiecia Newcastle, Lorda Majora, Hrabów Denbigha i Shrewsburego, Lorda R. Grosvenora i Sir Henry Wheatleja. Przed kilku dniami złożył także Xieciu Oranii swe uszanowanie Sir R. Stop-

ford w imieniu komitetu klubu United-Service z prośbą, aby mógł przyjąć na ciągłych członków honorowych tegoż klubu obydwóch synów Xięcia, który także już od kilku lat jest jego członkiem.

W Izbie Niższej oznajmił dnia tego Lord John Russell, iż rząd gotów jest poczynić stosowne urządzenia, aby na przyszłość i damy, mogły się znajdować na galeriach Izby.

Times powiada, iż przez nie przyjęcie bilu o reformie municypalności w Irlandyi, Izba Wyższa dała poznać, iż nie uważa Irlandczyków za zdolnych do zawiadowania swemi własnymi sprawami.

W teraźniejszym budżecie wyznaczonych jest 16,000 funt. szterl. na wyprawę celem przekonania się, czyli może istnieje komunikacya Eufratem między morzem Środiemnem a Indyami.

Korrespondent gazety Times donosi z Lizbony, iż postanowienie mianujące Xięcia Ferdynanda Generalem Feldmarszałkiem, oraz Szefem 5go pułku strzelców, zostało wydanem jeszcze d. 1. Stycznia lecz dawniejsi ministrowie umyślił je taill.

Pewien lekarz w Brighton użył niesłychanego sposobu do przechowywania monet, czy to dla potomności, czy też, aby je przetrzeć światu na wieczne czasy powierzyć. Tym końcem włożył on kule z wosku, w której się wiele znajdowało monet, w balon z gumy elastycznej, który tak gazem napelnił, że go na kilka tysięcy stóp wznieść musi w górę; przytem zamknął go szczelnie. W kuli woskowej znajdowała się kartka pergaminowa z napisem: *Anglia Martis X 1836*. — Balon ten pędzony teraz prądem powietrza przepływać będzie górne przestrzenie we wszystkich kierunkach, tym sposobem przechowując pamięć narodu angielskiego i jego Monarchy przez wiele następnych wieków.

Z dnia 21. Maja.

Wychodzący polscy, którzy się d. 3. Maja na pokładzie okrętu „Royal Souverain“ z Boulogne do Anglii puscili, musieli w drodze z wielką walczyć burzą, którą jednak doświadczenie i odwaga Kapitana szczęśliwie przetrwały. Po przybyciu swoim do Londynu zostali ci wychodzący przez Lorda Stuart, PP. O'Connell i Attwood jak najuprzejmieji przyjęci. Umieszczają ich na łiscie innych wychodzących, aby i oni wsparcie dla Polaków przez Parlament przeznaczone pobierać mogli. — Dnia 10. Maja odbył się tu pogrzeb zmarłego w Londynie Polaka, Pana Jelinckiego(?). Ogromne mnóstwo ludzi towarzyszyło orszakowi żałobnemu i wszyscy Polacy bez względu na różność zdań zgromadzili się, aby zmarle-

mu na obcej ziemi ziolkowi ostatnią wyświadczyć usługę.

W skutek pogłoski, że Don Miguel w Genui się zaambarkował, aby w Algarbii wylądować, wyprowadzono z Lizbony jeden portugalski, angielski i francuzki okręt wojenny do wspomnionéj prowincyi. Nie wierzono jednak téj pogłosce.

S z w e c y a.

Z Sztokholmu, dnia 10. Maja.

Xiężna Leuchtenberg, matka Królewiczowej naszej, ma przybyć między 10 i 12. Czerwca do tutejszéj stolicy.

Z powodu zarządzonych nowych przysposobień, administracya marynarki domagała się od rządu powiększenia funduszów tymczasowo w ilości 50,000 talarów.

N i d e r l a n d y.

Z Hagi, dnia 17. Maja.

Wkrótce spodziewamy się tu przybycia nowego Posła szwedzkiego.

M u l t a n y i W o ł o s z c z y z n a.

Z Bukarestu, dnia 6. Maja.

(Gaz. Szląska.) — Nadzwyczajną drogą dowiadujemy się w téj chwili z Serbii, że Xiążę Miłosz znaczny korpus wojska i całą swoją gwardyą pod dowództwem swego brata wyprawił nad Drynę, nad którą rzeką, tworzącą granicę między Bośnią a Serbią, ma korpus obserwacyjny stanować. Nie zdaje się być przecież do prawdy podobną rzeczą, aby Xiążę Miłosz miał się czynnie mieszać do spraw bośniackich, wyjąwszy, gdyby niepokoje w tym kraju groźną przybrały postać. Podług nowszych wiadomości z d. 22. Kwietnia udały się gromady buntowników pod Scopie do domów swoich. — Cotyłko dowiadujemy się, że Xiążę Miłosz zwołał na dzień Św. Jerzego (5. Maja) wielkie zgromadzenie ludu do Kragujewacu, pierwsze od chwili zawieszenia konstytucyi, i zamyśla takowe o ważnych zawiadomić interesach i różne plany pod rozagę jego poddać.

T u r c y a.

Z Konstantynopola, d. 27. Kwietnia.

Ferik (General dywizyi) gwardyi przybycznej sultańskiej Ahmet Fethi Basza, który niedawno miał nadzwyczajne posłannictwo do Wiednia, został mianowany Ambasadorem tureckim przy dworze austriackim. Dotychczasowy sprawujący interesa przy wspomnionym dworze, Pan Maurojeny, który dn. 24. b. m. przybył do tutejszéj stolicy, celem znajdowania się na uroczystościach, zaczynających się dziś wieczorem z powodu zaślubiny Xiężniczki Mihrmah z Said Baszą, uda się z Ambasadorem w charakterze Radcy poselstwa.

Kapitan Basza dał d. 25. b. m. świetną ucztę dla Sultana na okręcie admirałskim. Tahir Basza ma dopiero po uroczystościach weselnych wypłynąć do Tripolis, a w niebytności jego, Muszyr wojska gwardyi, Ahmed Fewzi Basza, kierować będzie wydziałem marynarki.

ZWOŁANIE PUBLICZNE.

Celem zgłoszenia się z pretensjami spadkowymi do pozostałości po ś. p. Tomaszu Mokierskim, dzierżawcy, w Pobiedziskach na dniu 3cim Października 1826 r. zmarłym, wyznaczony jest termin na

dzień 5ty Września 1836 r. przed południem o godzinie 10tej przed Deputowanym, Referendaryuszem Espagne, na który się wszyscy niewiadomi interessenci spadkowi z tém ostrzeżeniem zapożyczają: iż, w razie niestawienia i po nastąpieniu ich prekluzyi, massa pozostałości, jako rzecz bez pana będąca, na skarb publiczny spadnie, sukcesorowie później dopiero zgłaszający się winni będą wszystkie czynności i rozporządzenia jego przyznać i na siebie przyjąć i nie będą mieli prawa ani składania rachunków ani też wynagrodzenia wybranych użytków od niego się domagać, lecz jedynie tylko tém się kontentować będą obowiązani, co jeszcze z pozostałości znajdować się będzie.

Poznań, dnia 23go Października 1835 r.

Król. Główny Sąd Ziemiański.
Wydział pierwszy.

OBWIESZCZENIE.

Dobra szlacheckie Mgnuszewice z folwarkami przyległemi Zmysłowo i Pędzew w powiecie Pleszewskim położone, pod sekwestracją stojące, mają z wylaczeniem borów, na trzy następujące lata, to jest od Sw. Jana 1836. aż do tegoż czasu przez publiczną licytacją być wydzierżawione, w tym celu wyznaczony został termin na

dzień 14. Czerwca b. r. o godzinie 10tej zrana w naszej Izbie sądowej przed Radczą Sądu Głównego Ziemiańskiego Ur. Chelmskim.

Dzierżawic ohotę mających z tém nadmienieniem zapożyczamy, że warunki dzierżawne tak u Radcy Ziemiańskiego Gregor, jako też i w Registraturze naszej przejrane być mogą.

Poznań, dnia 19. Marca 1836.

Królewski Główny Sąd Ziemiański.
Wydział pierwszy.

OBWIESZCZENIE URZĘDOWE.

Dobra Rojów i Bierzów do pozostałości Klemensa Psarskiego należące, w Powiecie Ostrzeszowskim położone, od Sw. Jana 1836. do tegoż dnia 1839. najwięcej dającemu wydzierżawione być mają i do tego terminu na

dzień 13. Czerwca r. b. przed Ur. Adamski Sędzią Ziemsko-miejskim o godzinie 10tej przedpołudniem w Izbie naszej instrukcyjnej wyznaczony został, na który się ohotę dzierżawienia mający niniejszem zapożyczają.

Warunki dzierżawienia w Registraturze pułkarskiej przejrzyć można.

Kaucya 1000 Tal. wynosząca albo w gotowych pieniądzech, albo w Poznańskich listach zastawnych złożoną być musi.

Poznań, dnia 18. Maja 1836.
Królewski Główny Sąd Ziemiański.
Wydział II.

SPRZEDAZ KONIECZNA.

Główny Sąd Ziemiański w Bydgoszczy.

Dobra szlacheckie Kołaczkowo w powiecie Gnieźnieńskim, przez Dyrekcyą Ziemstwa oszacowane na 23,823 Tal. 29 sgr. 7 fen, wedle taxy mogącej być przejranej wraz z wykazem hipotecznym i warunkami w Registraturze, mają być

dnia 8. Października 1836. przedpołudniem o godzinie 11tej w miejscu zwykłym posiedzeń sądowych sprzedane.

Niewiadomy z pobytu dzierżawca Fryderyk Lieske jako też sukcesorowie Dyrektora kryminalnego Stempel jako z pobytu niewiadomi wierzyciele zapożyczają się niniejszem publicznie.

Bydgoszcz, dnia 28. Lutego 1836.

☞ Bardzo dobry limburski sér śmietankowy po 8 sgr. sztuka, poleca najuniżeniej
J. Ephraim,
przy Koziół ulicy pod liczbą 197.

Wyciąg z Berlińskiego kursu papierów i pieniędzy.

Dnia 28. Maja 1836.	Papierami	Gotowizną
Oblig. długu państwa . . .	101½	101
Oblig. bankowe aż do włączenia lit. H.	—	—
Zachodnio-Pruskie listy zastawne	102½	—
Listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego	—	104
Wschodnio-Pruskie	102½	—
Szląskie	—	105½